

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ja lähtuvalt Marina Minerals OÜ geoloogilise uuringu loa taotlusest, otsustan:

1.1. muuta Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875) Sargvere uuringuruumi geoloogilise uuringuluba nr L.MU/516567;

1.2. Sargvere uuringuruumi geoloogilise uuringuloas L.MU/516567 viia sisse järgmised muudatused:

1.2.1. uuringuruum ja selle teenindusala pindala, ha 6,55.

1.2.2. lisada uuringuloale täiendavad tingimused:

1.2.2.1. geoloogiliste uuringute lõpetamise järgselt tuleb riigitee nr 25 Mäeküla-Koeru-Kapu km 0,77-0,98 (piirneb Santeri kinnistuga) kaitsevöönd korrastada;

1.2.2.2. uuringutega teemaale (riigitee nr 25 Mäeküla-Koeru-Kapu) sisenemine ei ole lubatud.

1.2.3. muuta uuringuloal täiendavad tingimused 6, 8 ja 9 järgmiselt:

1.2.3.1. punkt 6. Enne uuringupunktide rajamise algust tuleb teha katastriüksuste Soone (katastritunnus 56701:001:0732), Puki (katastritunnus 56504:001:0197), Iva (katastritunnus 56504:001:0237) ja Tiiu (katastritunnus 56701:001:0856) kaevudes veeuuringud vähemalt elektrijuhtivuse, KHT (permanganaatne hapnikutarve), pH ja naftasaaduste leidmiseks ning mõõta põhjaveetaset;

1.2.3.2. p 8. Geoloogilise uuringu tegemise käigus jätmete välja tulemisel teha kindlaks jätmete keskkonnaohtlikkus ning vastavalt sellele otsustada edasised tegevused. Jätmeid tuleb käidelda õigusaktide kohaselt või üle anda vastavat keskkonnaluba omavale isikule. Jätmeid ei ole lubatud matta Metsatuka katastriüksusele (katastritunnus 56701:001:0658);

1.2.3.3 p 9. 9. Juhul kui uuringukaevetõõned ja/või - puuraugud rajatakse endise Pukimäe (Sargvere) prügila alale, tuleb need rajada ja sulgeda nii, et oleks välditud sademevee pääsemine suletud prügila prügilademesse.

1.3. korraldus jõustub Marina Minerals OÜ-le teatavaks tegemisest.

Geoloogilise uuringu luba L.MU/516567 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis

2. ASJAOLUD

Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Jalgpalli tn 21, 11312) esitas Keskkonnaametile Sargvere uuringuruumi geoloogilise uuringu loa L.MU/516567 (edaspidi ka uuringuluba või luba) muutmistaotluse. Nõuetele vastav taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi KOTKAS) 11.04.2023 nr DM-124454-1 all.

Sargvere uuringuum (uuringuloa nr L.MU/516567; kehtivusaeg 12.09.2022 kuni 12.09.2025) asub Järva maakonnas Paide linnas Sargvere külas katastriüksustel Metsatuka (katastritunnus 56701:001:0658). Katastriüksuste omanik on Eesti Vabariik, valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus on Maa-amet. Uuringuruumi teenindusala pindala on 5,48 ha. Tarbevaru uuringu käigus rajati 10 uuringukeveõõnt (lubatud rajada kuni 30 uuringukaevõõnt ja kuni 30 puurauku). Uurimissügavus oli 0,9 kuni 1,7 m (lubatud sügavus kuni 10 m). Uuritavaks maavaraks oli taotluses ehitusliiv, täiteliiv, ehituskruus ja täitekruus. Hinnanguline maavara kogus, arvestades kaevandamiskadusid oli taotluse kohaselt 240 tuh m³. Uuritava maavara võimalik kasutusvaldkond oli teede- ja üldehitusehitus või täitepinna. Loa kehtivusajaks taotleti 3 aastat. Uuringu teostaja on OÜ Inseneribüroo STEIGER. Uuringuum on tunnistatud korrastatuks Keskkonnaameti 13.04.2023 kirjaga nr DM-123204-3.

Uuringuloa muutmise taotluse seletuskirja kohaselt selgus geoloogilise uuringu välitöödel, et uuringuum on valdavas osas jäätmetega kaetud ja liikumine lahtise prügi ning kinni katmata prügivallide tõttu raskendatud ja muuhulgas ka ohtlik. Laboratoorsete tööde, välitööde kirjelduste ja mõõdistuste andmetel ei ole uuringuumi setete kvaliteet piisavalt hea ning maht piisavalt suur, et oleks seda mõistlik maavaravaruna arvele võtta. Metsatuka kinnistust kirde ja ida suunda jääva eraomandisse kuuluva Santeri katastriüksuse (katastritunnus 56701:001:0725) omanik on uuringuloa muutmise taotluse kohaselt huvitatud maavaravaru uuringust endale kuuluval kinnistul (pindalal ~1,07 ha). Kuna Sargvere uuringuum jääb vahetult Santeri kinnistu kõrvale, soovitakse Santeri kinnistu osa liita olemasoleva Sargvere uuringuumi koosseisu ning interpreteerida kogutud Sargvere geoloogilise uuringu andmeid koos täiendavalt juurde uuritavate andmetega Santeri kinnistul. Seega soovitakse olemasoleva uuringuloa uuringuumi ja selle teenindusala pindala 5,48 ha suurendada pindalani 6,55 ha Santeri katastriüksusele laieneva uuringuumi osa võrra. Muus osas loa muutmist ei taotleta.

Taotletava uuringuumi teenindusala kattub täielikult riigikaitselise ehitise Nurmsi õppevälja piiranguvööndiga ning Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku alaga (EELIS kood LTA1000001).

Riigitee nr 25 Mäeküla – Koeru – Kapu äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava Sargvere uuringuumi teenindusalast kuni 13 m kaugusel. Taotlusele on lisatud Transpordiameti 15.03.2023 kooskõlastus kiri nr 7.1-7/23/5293-2 (edaspidi kiri). Transpordiameti kirjas Sargvere uuringuumi geoloogilise järgmised tingimused:(tsitaat):

1. Peale uuringute lõpetamist tuleb riigitee kaitsevöönd korrastada;
2. Uuringutega teemaale sisenemine ei ole lubatud.

Avalikus kasutuses oleva kohaliku Puki tee nr 5650226 äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava uuringuruumi teenindusala lääneservast kuni 3 m kaugusel.

Taotlust on kontrollinud Keskkonnaamet ja keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja (Maa-amet) (17.04.2023 kiri nr 9-3/23/6388-2). Taotlus vastas nõuetele.

Maapõueseaduse (edaspidi **MaaPS**) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse MaaPS-is ettenähtud haldusmenetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi **HMS**) sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lg 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 23.05.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja 23.05.2023 kirjaga nr DM-124454-3.

MaaPS § 27 lg 5 sätestab, et kui uuringuruum või selle teenindusala asub riigikaitse ehitise maa-alal või selle piiranguvööndis, saadab loa andja üldgeoloogilise uurimistöo loa või uuringuloa taotluse arvamuse saamiseks Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult 30 päeva jooksul taotluse saamisest arvates.

Keskkonnaamet 23.05.2023 küsis Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse arvamust Sargvere uuringuruumi uuringuloa muutmise taotluse kohta kirjaga nr DM-124454-6. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus teatas, et temal ei ole esitada uuringuloa taotluse kohta vastuväiteid ega täiendavaid ettepanekuid (registreeritud KOTKAS-es 14.06.2023 nr DM-124454-8 all).

MaaPS §-s 27 lg 4 ja 6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei esine. Kooskõlas MaaPS § 27 lg-ga 7 saatis loa andja uuringuloa taotluse 23.05.2023 kirjaga nr DM-124454-5 arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse (edaspidi **KOV**) üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

KOV üksus (Paide Linnavolikogu) nõustus 21.09.2023 otsusega nr 61 geoloogilise uuringu loa nr L.MU/516567 muutmisega, millega suurendatakse uuringuruumi ala Santeri kinnisasjale 1,07 ha suuruses mahus.

KOV otsus on registreeritud KOTKAS-es 28.09.2023 nr DM-124454-11 all.

Kooskõlas MaaPS § 1 lg-ga 3, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet xx.0x.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks uuringuloa kohta tehtava otsuse eelnõu ning andis xx.0x.2024 kirjaga nr xxxx menetlusosalistele teada haldusakti eelnõu valmimisest. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib kavandatav tegevus puudutada, on õigus alates avalikustamisest kuni määratud tähtajani esitada Keskkonnaametile loa taotluse või

loa eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid laekus/ei laekunud.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lg 2 sätestab, et maavara geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud geoloogilise uuringu loa alusel. MaaPS § 27 lg 1 järgi esitab esitatakse uuringuloo saamiseks loa andjale taotlus. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloo Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõiv 200 € on tasutud 06.04.2023. Puuduolev 200 eurot tasuti 22.05.2023 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

Geoloogilise uuringu loa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja (Maa-amet) (17.04.2023 kiri nr 9-3/23/6388-2).

Taotletava uuringuruumi teenindusala ei kattu arvel oleva maavaravaruga. Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub täielikult riigikaitse ehitise Nurmsi õppevälja piiranguvööndiga ning Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku alaga (keskkonnaregistri kood LTA1000001). Kaitseministeeriumi arvamus taotluse kohta on välja toodud asjaolude peatükis.

Taotletava uuringuruumi teenindusala lääneservast ~9,4 m kaugusele jääb maaparandussüsteem, mille maaparandussüsteemide registri kood on 6112410010070002. Puurkaev (keskkonnaregistri kood PRK0022683; kaitsevöönd 50 m) jääb taotletava uuringuruumi teenindusala loodenuurgast ~51,6 m kaugusele, kattumist selle kaitsevööndiga ei esine. Puurkaev (keskkonnaregistri kood PRK0022685; kaitsevöönd 50 m) jääb taotletava uuringuruumi teenindusala edelaservast ~16,5 m kaugusele, uuringuruumi teenindusalal esineb kattumine viimati nimetatud puurkaevu kaitsevööndiga kuni 33,5 m ulatuses. Taotluse seletuskirjas on selgitatud, et kaitsevööndi piires uuringupunkte ei rajata. Täiendavalt on selgitatud, et kui tekib siiski vajadus selleks, siis enne kooskõlastatakse tegevus.

Puurkaevu (keskkonnaregistri kood PRK0022685) sanitaarkaitseala 50 m ulatub osaliselt uuringuruumi. Veeseaduse § 151 kohaselt on puurkaevu sanitaarkaitsealal majandustegevus keelatud. Puurkaevude ümber ei moodustata sanitaarkaitseala kui võetakse vett joogiveeks kasutamise või joogivee tootmise eesmärgil alla kümne kuupmeetri ööpäevas või tootmisvett. Sellise puurkaevu ümber moodustatakse 10 m hooldusala. Maavaravarude arvele võtmisega täpsustada puurkaevu PRK0022685 sanitaarkaitseala ulatuse tegelik vajadus sõltuvalt veevõtmise kogusest ning vajadusel muuta sanitaarkaitseala hooldusalaks.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kaguosa läbib Elektrilevi OÜ alla 1 kV pingega elektriõhuliin BIO (VID kood M6057590; kaitsevöönd 2 m liini teljest) ning selle kaitsevöönd. Taotletava uuringuruumi teenindusala kaguosas asub Elektrilevi OÜ mastitõmmits või tugi (VID kood 109148628; kaitsevöönd 1 m projektsioonist maapinnal) ning selle kaitsevöönd. Taotluse seletuskirjas on selgitatud, et geoloogilise uuringu käigus uuringupunkte elektripaigaldise kaitsevööndisse ja puurkaevude sanitaarkaitsevööndisse ei rajata. Maavaravaru kinnitamine kooskõlastatakse vastavate asutustega.

Riigitee nr 25 Mäeküla – Koeru – Kapu äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava uuringuruumi teenindusalast kuni 13 m kaugusel. Taotlusele on lisatud Transpordiameti kooskõlastus. Avalikus kasutuses oleva kohaliku Puki tee nr 5650226 äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava uuringuruumi teenindusala lääneservast kuni 3 m kaugusel.

Uuringuruumi teenindusala ei kattu ühegi looduskaitseobjektiga ega Natura alaga ning need ei jää ka taotletava uuringuruumi mõjupiirkonda. Tööde käigus ei kasutata keskkonda reostavaid materjale ega keskkonnaohtlikke aineid. Uuringuga ei tekitata normatiive ületavat müra või tolmu. Välitööd toimuvad lühiajaliselt (taotluse kohaselt 2 – 3 päeva) päevasel ajal tööpäevadel. Uuringupunktid likvideeritakse kohe pärast geoloogilise läbilõike kirjeldamist ja proovide võtmist väljavõetud prügivaba materjaliga. Uuringuruumi nõuetekohast korrastamist kontrollib Keskkonnaamet. Endise prügilga asukoht uuringuruumi piires täpsustatakse geoloogilise uuringu käigus.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lg 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi ka KMH) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lg-s 2 1 viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6 1 lg-s 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. MaaPS § 26 kohaselt annab geoloogilise uuringu loa Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

Geoloogiline uuring ei kuulu KeHJS § 6 lg-ga 1 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, sama §-i lg-ga 2 sätestatud otsustaja eelhinnangut vajavate valdkondade loetellu ega Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ hulka. Seega taotletava tegevuse puhul ei ole eelhinnangu andmine ega KMH algatamine vajalik.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekavaid ning jäätmeladustuskohad ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel,

esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Taotluse seletuskirja kohaselt ei teki kavandatava uuringu käigus kaevandamisjäätmeid.

Jäätmeseaduse § 7¹ lg 4 alusel sätestatud kaevandamisjäätmetega tehtavaid toiminguid reguleerivaid sätteid ei kohaldata muuhulgas maavara uuringute tulemusena tekkinud jäätmete käitlemisele, kui need jäätmed ei teki otseselt nimetatud toimingute tulemusena. Selliseid jäätmeid ei käsitleta kaevandamisjäätmetena ning nende suhtes kohaldatakse üldisi jäätmehoolduse nõudeid.

Geoloogilise uuringu läbiviimiseks puudub vajadus ka jäätmeseaduse § 35² sätestatud jäätmeoidla rajamiseks. Geoloogilise uuringuga Sargvere uuringuruumis ei teki jäätmeseaduse § 2 lg 1 ja 2 mõistes jäätmeid. Taotletava uuringuruumi piirides jääb endine Pukimäe (Sargvere) prügilala, mis suleti Paide Vallavolikogu 27.04.2000 otsusega nr 41. Prügilala suleti enne, kui õigusaktidega sätestati prügilatele järelhoolduse nõuded, mistõttu prügilas olnud jäätmed koondati kokku ning prügilade kaeti pinnasega. Millised on prügilasse ladestatud jäätmete omadused (nt ohtlikkus) ja täpsed ladestamise kogused, ei ole teada. Keskkonnaamet teeb ettepaneku vältida endise prügilala alal uuringukaevetööde ja puuraukude tegemise. Juhul kui siiski plaanitakse uuringukaevetööde ja/või puurauke endise prügilala aladele rajada, tuleb kõik uuringute käigus prügilast välja tulnud jäätmed edasiseks käitlemiseks üle anda vastavat õigust omavatele isikutele. Uuringute käigus välja tulnud jäätmeid ei ole lubatud prügilademesse tagasi panna. Uuringukaevetööde ja/või – puuraukude tuleb sulgeda nii, et oleks välditud sademevee pääsemine suletud prügilademesse.

MaaPS 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest üldgeoloogilise uurimistöo, uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Marina Minerals OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 16.01.2024).

MaaPS § 17 lg 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöo loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 12 3 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba. Geoloogilise uuringu teostaja on OÜ Inseneribüroo STEIGER (registrikood 11206437, aadress Harju maakond, Tallinn, Nõmme linnaosa, Männiku tee 104/5, 11216).

MaaPS § 35 all toodud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi

asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). Haldusakti kõrvaltingimused määratakse vastavalt HMS §-le 53. Keskkonnaministri 09.01.2020 määruse nr 1 § 4 lg 3 alusel märgitakse loa lahtrisse „Täiendavad tingimused” nõuded, mis seatakse maapõue kaitse tagamiseks ning maapõue kasutamisest inimese tervisele, varale ja keskkonnale põhjustatava mõju vähendamiseks ja vajaduse korral muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Täiendavad tingimused on uuringuloale kantud lähtuvalt käesolevas korralduses toodust.

Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, jäätmeseadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loal täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud. Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise keskkonnaluba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo